

והראה לו התורה ובית המקדש.
 התורה הראה לו שהרי קרבנות אלו עגלה
 משולשת רומזים על הקרבנות שהם בתורה וכן
 הראה לו בית המקדש שהרי הקרבנות מקריבים
 בבית המקדש וכל זמן שעוסקים בנין בשהים
 שהם התורה ובית המקדש נצולו משתים. כי
 כמו שבאדם הלב והמוח עיקר האדם. הלב
 שממנו החיות והמוח ששם השכל. כך בכלל
 העולם בית המקדש והתורה עיקר מציאות
 העולם. וכמו שהלב הוא באמצע האדם וממנו
 מקבלים חיות ושפע כל האברים, כך בית
 המקדש באמצע העולם ממנו מקבלים כל
 הארצות חיות ושפע. וכמו שהמוח שם שכל
 האדם, כך התורה שכל העולם. נמצא התורה
 ובית המקדש הם עיקר הנמצאים, ואלו שני
 דברים הם צמודים ביחד תמיד, כי בית המקדש
 הוא בארץ והוא שלימות העולם הגשמי, והתורה
 היא שכלית, ולפיכך על אלו שני דברים אומרים
 תמיד יהי רצון שיבנה בית המקדש במהרה
 בימינו ותן חלקנו בתורתך, לומר שיתן חלקנו
 בדבר שנחשב מציאות דוקא ולא בדברים
 בטלים:

מכל מקום נתבאר לך כי על ידי בית
 המקדש הגיעו למעלה עליונה, ובשביל כך היה
 בית המקדש תכלית המעלה שעל ידי בית המקדש
 יושלם הכל. והיה עוד דומה בית המקדש אל הלב
 שהוא בכל בצלי חיים שעל ידו מקבלים כל
 האברים חיותו, וכן בית המקדש הוא נותן חיים
 לכל העולם, ולפיכך היה המקדש באמצע הישוב
 כמו שהלב הוא באמצע הגוף, ודבר זה התבאר
 בספר באר הגולה בסופו. ומפני שבית המקדש
 הוא כמו הלב
 כלל הדבר.
 שבית המקדש היה המדרגה האחרונה הצלחה
 אחרונה לישראל ושלימות הכל כמו שבארנו.
 יהי רצון שיבנה במהרה בימינו:

ל גורמה
 מ ארבו

קית. א"ל הכי א"ר יוחנן מיום שחרכ ביהמ"ק נגזרו
 גזירה על כתיבתן של צדיקים שיחרכו שנאמר אם לא
 כתיב רבים לשמה יהיו כו'. ההשגחה העליונה ענשה או
 האומה הישראלית בחורבן המרכז הלאומי, בנטילת נשמו
 האומה הכללית ע"י חורבן בית המקדש, שהוא גאון עוזם ומחמו
 עינם של ישראל. וכ"ז הוא לכלות פשע ולהתם חטאת, והיינו
 שחטאת הציבור שנאחו בכלל האומה עד שאין דרך לתקנה כ"ז
 כאבדן המרכז והקשר הלאומי. כי ע"י גלות ופירוד אפשר
 שיתוקן כל יחיד בפ"ע בדרכיו ומעשיו, ואח"כ בקיבוץ גליו
 יבנה מרכז חדש מלבבות צרופות ונפשות מוזקקות ע"י כו
 הברזל של הגלות. אבל כ"ז שהמרכז עומד בכל תקפו, גם כי
 החסרונות הכלליים ממעשים וממדות ומדיעות רעות, הולכי
 הם ומתנחלים ותופסים מקום גדול בחיי האומה עד שאין דרך
 לתקן. וע"כ אמר הנביא "יהיפוך כושי עורו נמר חברבורתי
 גם אתם תוכלו להיטיב למודי הרע". והנה כשמשתרש הרג
 וההפסד בקרב האומה, או לא רק המרכז הכללי היחיד הלאומי
 הוא מעכב את התיקון הנמרץ שצריך להעשות דוקא ע"י ביטוי
 ותורבן, כ"א גם המרכזים הפרטיים כל זמן שהם מתמשכי
 כסעיפים מהמרכז הלאומי הכללי, הם מקיימים את שרידי כחור
 הקיבוץ הלאומי ע"פ הצביון שהי' לו בהיותו בתוקף חסנו
 הלאומי

ע"כ הרפואה המרה
 שהיא מוכרחת לבא גם בכללות האומה ע"י ביטול המרכז
 הלאומי היחודי, לא תסתפק בזה לבדו, והיא מוכרחת ג"כ לנפץ
 כל דבר הנושא עליו את יסודי המרכזיות העתיקות אפילו באופן
 פרטי. ע"כ הבתים הנדולפים שתפסו מקום גדול בחיי האומה,
 ומפני חשיבותם הם ממשכי עליהם כה של מרכז, וממילא
 המשמעת הלאומית, וע"י ג"כ הצביון הלאומי הישן כתנחל
 באוחו צביון ממש שהיה בעת החוסן הלאומי, וממילא ממשיך
 עמו ג"כ את המגרעות הצפונות שעכורם גורה ההשגחה
 האלהית לבלע את כל נאות יעקב. מי נתן למשיסה יעקב
 וישראל לכוזים הלא ד' זו חטאנו לו ולא אבו בדרכי הלק ולא
 שמעו בתורתך. ע"כ מיום שחרכ ביהמ"ק נגזרה גזירה על
 כתיבתן של צדיקים שיחרכו.

ל גורמה
 מ ארבו

עין א"ר גרמ"ה ח"ב ז' 2-301

והבי' מצד עבודת הקרבנות, שמוזה נמשך שלמות
 גדולה בעולם ושפע רב, ורצונו ית' להיטיב לבירותיו, וכ"ז
 שחסר הדבר המשלים אין ההנהגה בשלמותה. הג' גם עבודת
 השי"ת וידיעתו שהם דברים שנעשים אפי' חרץ למקדש ואינם
 תלוים בו, מ"מ חק נתן השי"ת, שע"י קדושת המקדש כל
 העבודות פועלות את פעולת שלמותן כאופן יותר נכבד כאין
 ערוך. ע"כ נקרא בהמ"ק בית תפילה, שאפי' התפילה שהיא
 נהגת ככ"מ, מתקבלת יותר במקום המקדש וע"י קדושתו. ומזה
 נלמד לכל העבודות שאינן תלויות בו, שהשלמות היוצאת מהן
 ע"י קדושת המקדש, גדולה ונכבדה היא יותר מהשלמות היוצאת
 מהן בלעדו. אבל עוד דבר גדול יש בחסד עליון ית"ש, שהרי
 כאמת ביהמ"ק שלמטה מכוון נגד בית המקדש שלמעלה, כמשי"כ
 "לעולם זאת על ישראל" וכדו"ל בשלהי מנחות. א"כ צ"ל
 שלעולם פועלות כל העבודות את חק שלמותן כאילו ביהמ"ק
 בנוי, אלא כיון שכעה"ז הוא חרב, א"א שיושפעו הטובות
 הנמשכות מזו השלמות לעוה"ז, ונשארות רק למעלה, וכשיבא
 זמן תשועת ישראל, וישתכלל העולם כביהמ"ק, יהי' ראוי
 לקבל שלמות עליון, או יופיע השי"ת כהדר גאון כל השלמות
 הנעשה מכח כל המצות והעבודות כולן. בערך שהן פועלות אם
 הי' ביהמ"ק על מכונו, והנה אע"פ שבדברים העליונים השלמות
 מתוספת, מ"מ אין זה גמר התכלית, כ"א שיושפעו כל אלה
 למטה, למקום הגורמים זו השלמות, ונמצא שגם מצד הדברים
 העליונים עצמם, המיוחסים מצד מעלתם לו יתעלה ביותר, ג"כ
 א"ז התכלית העיקרית. אבל מצד מצבן של ישראל הרי הדבר
 רע ומר מאד, שכל אלה הגדולות מוכנות להם, והם נתונים
 בחרפה ושפלות בעוה"ז.

15

13
 קמ"ד. בית המקדש, בתור מרכז הרוחני של האומה, ומקור החיים הרוחניים של כל
 יחיד ממנה, מצד החזיון המורגש המרהיב עין ביפיו ומנשא את הרעיון בעוז
 איזמו, צריך הוא להבנות ברוח בכל יום אצל כל יחיד מישראל, כדי להשאיב את
 נפשו במלא חיה בתוכיות האומה במצבה השלם. או ישובו להיחיד כחותיו
 הנפשיים הרעננים, שחיי האמונה, וחום ההרגש ואורו, פורחים בהם בפרחי חמד,
 של שלל צבעים נחמדים למאד. תעודה זו מתכוננת בפועל על ידי סדר היום של
 הקרבנות, הנאמרים לפני התפילה. פרשת הכיור, התמיד, הקטרת, וזרעים הם
 את הגדול האלהי שבבית הגדול והקדוש במעמקי הנשמה, קרוב למדת השיגוב
 שהיתה לכל יחיד בעת היות האומה חיה, ומקדשה בתוכה על אדמתה. גרעיני
 התשוקה אל השלמות של האומה בתכונתה הרוחנית, הולכים הם ועושים את
 פירותיהם על תלמי הלב. הם הולכים ורבים, משתרגים עם כל המון הרעיונות
 הטובים המתחשים לתכונה המרכזית הזאת, וכנסת ישראל נבנית ברוח בנין איתן
 בכחה לאלהים, אשר יתן לה עצמה, מצד הוד הנצחי האצור בסגולת מאוייה,
 יותר מהמון בנינים חמריים ומוסדות לאומיים של חול, המאמצים כח כל לאום
 אשר רק על בשרו וחילו הגשמי יחיה. אהבת אלהים התמימה והנשאה, מתעוררת
 ומתיצבת חיה, בעז גדול, בנשמת האומה, על ידי זכרונותיה מימי קדם, בהיות נר
 אלהים תמים עמדה. והאידיאליות של זכר נשגב זה, דולה ממעמקים כל רעיון
 נחמד, וכל משאת נפש כבירה וקדושה, ומצגת לעיני האומה בכללה את ערכה
 האלהי הגדול, שממלא הוד והדר את כל חדרי לב של כל יחיד בנייה.

ל גורמה
 מ ארבו

14
 ואתה אמרת ונשלמה פריס שפתינו. אע"פ שנהרס הבנין הקדוש ונחרב.
 וכל סדרי הקדושה בקביעותם נסתמו אורותיהם מהאיר בעולם, אלביש שמים
 קדדות ושק אשים כסותם, לא זזה הקדושה הפנימית, הקבועה בתוכיותה של
 הנשמה הישראלית, שממנה נובע הוא כה השפה הקדושה, המיוחדת לישראל
 בקדושתה. וכח זה הוא יפה כ"כ, עד כדי להיות תשלומית, גם בעד המעשה היותר
 נפר ויותר חזק, בהיותו מסוחר בפעולה, כמו שהקרבן היותר גדול, ויותר
 מפור בממשיותו, הוא קרבן הפרים. גם אותו אנו משלמים בשפתינו, שכה הדבור
 הקדוש, המיוחד לנו, פועל בהיותו וציורו הפנימי את אותו הענין המקדש,
 להעלות ולעזן את כל העולמים ואת כל ההויה מצד פנימיותה, דוגמת מה שפעלו
 הקרבנות, כהתפשטותם וקדושתם, הגליה והמפורסמת, גוסף על אוצר הכבוד
 הפנימי המקושר עמם.

ל גורמה
 מ ארבו

עין א"ר ח"ב ז' 2-301
 קיבו